

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów 51

Część I

Kredyt bankowy

Rozdział 1

Wiadomości ogólne 61

1. Pojęcie kredytu 61
2. Podział kredytów 61

Rozdział 2

Rodzaje kredytów 64

1. Kredyty na finansowanie działalności gospodarczej 64
2. Kredyty konsumpcyjne 65
3. Kredyty w rachunku kredytowym 65
4. Kredyty w rachunku bieżącym 66
5. Kredyty złotowe i w walucie obcej 66
6. Kredyty krótko-, średnio- i długoterminowe 67
7. Kredyty o stałym lub zmiennym oprocentowaniu 68
8. Kredyty wykorzystywane jednorazowo, w transzach lub w ciągleniach 68
9. Kredyty spłacane jednorazowo, w ratach lub z wpływów na rachunek 69
10. Kredyty w formie doraźnej transakcji (docelowe) 71
11. Linia kredytowa 71
12. Kredyty rolowane 72
13. Kredyty pomostowe 73
14. Kredyty obrotowe 74

6 Spis treści

- 14.1. Definicja kredytu obrotowego 74
- 14.2. Rodzaje kredytów obrotowych 74
- 14.3. Kredyty obrotowe w rachunku kredytowym 75
- 14.3.1. Kredyt docelowy (w formie doraźnej transakcji) 75
- 14.3.2. Linia kredytowa 75
- 14.3.3. Kredyt na wymagalne zobowiązania 76
- 14.3.4. Kredyt na sfinansowanie należności 76
- 14.3.5. Kredyt kasowy 76
- 14.3.6. Kredyty sezonowe 77
- 14.4. Kredyty obrotowe w rachunku bieżącym 77
- 14.4.1. Kredyt otwarty (podstawowy) 77
- 14.4.2. Kredyt *in blanco* (niepokryty) 80
- 14.4.3. Kredyt stała zaliczka 81
- 14.4.4. Kredyt kasowy (*overdraft*) 81
15. Kredyty inwestycyjne 82
16. Kredyty na finansowanie projektów inwestycyjnych 84
17. Kredyty refinansowe i konsolidacyjne 84
18. Kredyty lombardowe i hipoteczne 85
- 18.1. Kredyty lombardowe 85
- 18.2. Kredyt hipoteczny 85
19. Kredyty konsorcjalne 86
20. Kredyty komercyjne i preferencyjne 86

Część II

Ogólne zasady dotyczące udzielania kredytów bankowych, pożyczek i gwarancji

Rozdział 1

Czynności bankowe 89

1. Czynności bankowe według prawa bankowego 89
2. Czynności bankowe wykonywane przez banki spółdzielcze 91
3. Czynności bankowe wykonywane przez banki hipoteczne 92
4. Powierzenie wykonywania czynności bankowych podmiotom zewnętrznym (outsourcing bankowy) 94
5. Regulaminy bankowe, ogólne warunki umów i instrukcje 95

6. Polityka kredytowa banku 98

7. Tajemnica bankowa 99

Spis treści 7

Rozdział 2

Forma wniosków i zleceń składanych w bankach oraz umów zawieranych przez banki 103

1. Rodzaje form oświadczeń woli 103

2. Zmiana umowy, jej rozwiązanie lub wypowiedzenie 105

3. Dokumentowa forma czynności prawnej 105

4. Pisemna forma czynności prawnej 106

4.1. Definicja formy pisemnej 106

4.2. Podpis własnoręczny 107

5. Elektroniczna forma czynności prawnej 111

6. Forma pisemna z datą urzędowo poświadczoną (datą pewną) 112

7. Forma pisemna z podpisem notarialnie poświadczonym 114

8. Forma aktu notarialnego 115

9. Elektroniczna forma czynności bankowych (art. 7 pr. bank.) 116

9.1. Oświadczenia składane w formie elektronicznej 116

9.2. Tworzenie dokumentów sporządzonych na informatycznych nośnikach informacji 117

Rozdział 3

Strony umowy kredytu i pożyczki bankowej 120

1. Bank 120

1.1. Obszar działania banku 120

1.2. Konsorcjum bankowe 122

1.2.1. Umowa konsorcjum 122

1.2.2. Uczestnicy konsorcjum bankowego 123

1.2.3. Rodzaje konsorcjów 124

1.2.4. Cel konsorcjum 125

1.2.5. Powody zawierania umowy konsorcjum 126

1.2.6. Treść umowy konsorcjum 127

1.2.7. Prawa i obowiązki banków uczestniczących w konsorcjum 130

1.2.8. Pozycja lidera konsorcjum 131

1.3. Oznaczenie banku w umowie kredytu 131

1.4. Osoby reprezentujące bank 133

2. Druga strona czynności bankowej 134

2.1. Kredytobiorca 134

2.2. Osoby fizyczne 135

8 Spis treści

2.2.1. Pojęcie osoby fizycznej 135

2.2.2. Przedsiębiorca jednoosobowy 135

2.2.3. Konsument 136

2.2.4. Rolnik indywidualny 137

2.2.5. Komornik 139

2.2.6. Małżonkowie 141

2.2.6.1. Odpowiedzialność osoby fizycznej i jej małżonka za spłatę kredytu 141

2.2.6.1.1. Wspólne zaciągnięcie kredytu 141

2.2.6.1.2. Kredyt zaciągnięty przez jednego z małżonków 142

2.2.6.1.3. Kredyt na prowadzenie działalności gospodarczej 143

2.2.6.2. Zgoda drugiego małżonka na zaciągnięcie kredytu 144

2.2.7. Osoby niebędące w związku małżeńskim 145

2.2.8. Oznaczenie osoby fizycznej w umowie kredytu 146

2.2.9. Osoba podpisująca umowę w imieniu osoby fizycznej 147

2.3. Osoba prawna	148
2.3.1. Pojęcie osoby prawnej	148
2.3.2. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	149
2.3.2.1. Wiadomości ogólne	149
2.3.2.2. Zaciąganie kredytów przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością	149
2.3.2.3. Reprezentacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	152
2.3.2.4. Oznaczenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w umowie kredytu	153
2.3.3. Spółka akcyjna	153
2.3.3.1. Wiadomości ogólne	153
2.3.3.2. Zaciąganie kredytów przez spółkę akcyjną	154
2.3.3.3. Reprezentacja spółki akcyjnej	155
2.3.3.4. Oznaczenie spółki akcyjnej w umowie kredytu	156
<i>Spis treści 9</i>	
2.3.4. Spółdzielnia	157
2.3.4.1. Wiadomości ogólne	157
2.3.4.2. Zaciąganie kredytów przez spółdzielnię	157
2.3.4.3. Reprezentacja spółdzielni	158
2.3.4.4. Szczególne rodzaje spółdzielni	159
2.3.4.4.1. Spółdzielnia rolników	159
2.3.4.4.2. Spółdzielnia mieszkaniowa	160
2.3.4.5. Oznaczenie spółdzielni w umowie kredytu	161
2.3.5. Przedsiębiorstwo państwowe	162
2.3.5.1. Wiadomości ogólne	162
2.3.5.2. Reprezentacja przedsiębiorstwa	162
2.3.5.3. Oznaczenie przedsiębiorstwa państwowego w umowie kredytu	163
2.3.6. Jednostki sektora finansów publicznych	164
2.3.6.1. Podmioty tworzące sektor finansów publicznych	164
2.3.6.2. Skarb Państwa	165
2.3.6.3. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez podmioty sektora finansów publicznych	167
2.3.6.4. Jednostki samorządu terytorialnego	170
2.3.6.4.1. Wiadomości ogólne	170
2.3.6.4.2. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez jednostki samorządu terytorialnego	172
2.3.6.4.3. Zabezpieczenie spłaty kredytu lub pożyczki udzielanej jednostkom samorządu terytorialnego	175
2.3.6.4.4. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez gminy	178
2.3.6.4.5. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez powiaty	181
2.3.6.4.6. Zasady zaciągania kredytów i pożyczek przez województwa	183
<i>10 Spis treści</i>	
2.3.6.5. Reprezentacja jednostek samorządu terytorialnego przy zaciąganiu kredytów i pożyczek	185
2.3.6.5.1. Kredyty i pożyczki	

długoterminowe	185
2.3.6.5.2. Kredyty i pożyczki	
krótkoterminowe	186
2.3.6.6. Publiczna instytucja kultury	189
2.3.6.7. Instytut badawczy	191
2.3.6.8. Uczelnia	195
2.3.7. Podmioty lecznicze	198
2.3.7.1. Rodzaje podmiotów leczniczych	198
2.3.7.2. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	199
2.3.7.2.1. Zaciąganie zobowiązań przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	199
2.3.7.2.2. Zmiana wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	203
2.3.7.2.3. Zabezpieczenie spłaty kredytów zaciągniętych przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	204
2.3.7.3. Niepubliczne podmioty lecznicze	206
2.3.8. Fundacje	207
2.3.9. Stowarzyszenie rejestrowe	208
2.3.10. Związek zawodowy	209
2.3.11. Partia polityczna	211
2.3.12. Kościół oraz związek wyznaniowy	213
2.3.12.1. Wiadomości ogólne	213
2.3.12.1.1. Status prawny wyznaniowych osób prawnych	213
2.3.12.1.2. Prawne zabezpieczenie wierzytelności przysługujących bankowi od wyznaniowych osób prawnych	214
<i>Spis treści</i>	11
2.3.12.2. Osoby prawne Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego	217
2.3.12.2.1. Jednostki organizacyjne Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego	217
2.3.12.2.2. Zasady funkcjonowania parafii	219
2.3.12.2.3. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez parafie	220
2.3.12.2.4. Prawne zabezpieczenia	222
2.3.12.3. Osoby prawne Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	226
2.3.12.3.1. Jednostki organizacyjne Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego	226
2.3.12.3.2. Zaciąganie kredytów i pożyczek	227
2.3.12.4. Osoby prawne Kościoła katolickiego	228
2.3.12.4.1. Jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego	228
2.3.12.4.2. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez parafie	229
2.3.12.4.3. Zaciąganie kredytów i pożyczek przez diecezje	230
2.3.12.4.4. Ustanawianie prawnych zabezpieczeń	231

2.4. Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej 234

2.4.1. Wiadomości ogólne 234

2.4.1.1. Pojęcie jednostki organizacyjnej 234

2.4.1.2. Odpowiedzialność subsydiarna 235

2.4.2. Osobowe spółki handlowe 236

2.4.2.1. Pojęcie spółki osobowej 236

2.4.2.2. Spółka jawna 236

2.4.2.2.1. Wiadomości ogólne 236

2.4.2.2.2. Zaciąganie zobowiązań przez spółkę jawną 237

12 *Spis treści*

2.4.2.2.3. Reprezentacja spółki jawnej 239

2.4.2.2.4. Odpowiedzialność

za zobowiązania spółki

jawnej 240

2.4.2.3. Spółka partnerska 241

2.4.2.3.1. Wiadomości ogólne 241

2.4.2.3.2. Stosowanie przepisów o spółce jawnej 242

2.4.2.3.3. Reprezentacja spółki partnerskiej 242

2.4.2.3.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki partnerskiej 243

2.4.2.4. Spółka komandytowa 243

2.4.2.4.1. Wiadomości ogólne 243

2.4.2.4.2. Stosowanie przepisów o spółce jawnej 245

2.4.2.4.3. Reprezentacja spółki komandytowej 245

2.4.2.4.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowej 245

2.4.2.5. Spółka komandytowo-akcyjna 246

2.4.2.5.1. Wiadomości ogólne 246

2.4.2.5.2. Stosowanie przepisów o spółce jawnej i akcyjnej 247

2.4.2.5.3. Reprezentacja spółki komandytowo-akcyjnej 248

2.4.2.5.4. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowo-akcyjnej 248

2.4.3. Spółki kapitałowe w organizacji 248

2.4.4. Wspólnota mieszkaniowa 249

2.4.4.1. Wiadomości ogólne 249

2.4.4.2. Zaciąganie zobowiązań przez wspólnotę mieszkaniową 251

2.4.4.3. Reprezentacja wspólnoty mieszkaniowej 253

Spis treści **13**

2.4.4.4. Odpowiedzialność za zobowiązania wspólnoty 253

2.5. Spółka cywilna 254

2.5.1. Wiadomości ogólne 254

2.5.2. Zaciąganie zobowiązań „przez spółkę cywilną” 256

2.5.3. Oznaczenie spółki cywilnej w umowie kredytu 258

2.5.4. Reprezentacja spółki cywilnej 258

2.5.5. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki cywilnej 260

2.5.6. Zabezpieczenie zobowiązań spółki cywilnej 261

- 2.5.7. Zobowiązania osobiste wspólnika spółki cywilnej 261
- 2.6. Konsorcjum przedsiębiorców 263
- 3. Udzielanie kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń podmiotom powiązanym z bankiem 265
- 4. Osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu kredytobiorcy 267
 - 4.1. Zasada ogólna 267
 - 4.2. Organ osoby prawnej 267
 - 4.3. Pełnomocnik 269
 - 4.4. Prokurent 272

Część III

Wniosek o udzielenie kredytu

Rozdział 1

Charakter prawny wniosku kredytowego 277

Rozdział 2

Treść i forma wniosku kredytowego 279

- 1. Forma wniosku kredytowego 279
- 2. Wnioskodawca 279
- 3. Kredytodawca 280
- 4. Treść wniosku kredytowego 280

Rozdział 3

Zlecenie udzielenia kredytu 282

14 Spis treści

Rozdział 4

Ocena wniosku kredytowego 286

- 1. Ocena formalna wniosku kredytowego 286
- 2. Ocena merytoryczna wniosku kredytowego 287

Rozdział 5

Decyzja kredytowa 288

Rozdział 6

Koszty kredytu 290

- 1. Bankowe koszty kredytu 290
 - 1.1. Oprocentowanie kredytu 291
 - 1.2. Prowizja za udzielenie kredytu 295
 - 1.3. Opłaty związane z kredytem 296
- 2. Pozabankowe koszty kredytu lub pożyczki 299

Rozdział 7

Oszustwo kredytowe 301

Część IV

Zdolność kredytowa

Rozdział 1

Ujęcie wymogu badania zdolności kredytowej w przepisach prawa 307

- 1. Badanie zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu 307
- 2. Możliwość udzielenia kredytu klientowi niemającemu zdolności kredytowej 310
- 3. Udzielenie kredytu klientowi niemającemu zdolności kredytowej. Niedopełnienie obowiązku zbadania zdolności kredytowej 311
- 4. Powtórne badanie zdolności kredytowej 312
- 5. Udostępnienie kredytobiorcy wyniku badania zdolności kredytowej 314

Rozdział 2

Badanie zdolności kredytowej konsumentów 316

- 1. Mechanizm oceny zdolności kredytowej konsumenta: analiza jakościowa i ilościowa 316

Spis treści 15

- 1.1. Wprowadzenie 316
- 1.2. Analiza ilościowa: badanie dochodów i wydatków klienta 317
 - 1.2.1. Pojęcie analizy ilościowej 317
 - 1.2.2. Źródła dochodów akceptowane przez bank

w procesie oceny zdolności kredytowej 318
1.2.3. Wydatki uwzględniane w ocenie zdolności
kredytowej klienta 320
1.3. Analiza jakościowa: charakterystyka profilu klienta
i jego współpracy z bankiem 322
1.3.1. Pojęcie analizy jakościowej 322
1.3.2. Badanie historii kredytowej na podstawie
informacji przekazanych przez konsumenta 322
1.3.3. Badanie historii kredytowej konsumenta
w zewnętrznych bazach danych 324
1.3.4. Scoring kredytowy osoby fizycznej 326
2. Analiza wskaźników zdolności kredytowej 330
2.1. Limity DTI 330
2.2. Limity LTV i wkładu własnego 331
2.3. Limit okresu kredytowania 334
2.4. Wskaźnik wolnych środków 334
2.5. Zdolność kredytowa a system spłat kredytu 335
3. Uprozczone metody badania zdolności kredytowej 335
4. Najczęstsze błędy popełniane przy ocenie zdolności kredytowej.
Nowela Rekomendacji S 336

Rozdział 3

Badanie zdolności kredytowej przedsiębiorców 341

1. Wprowadzenie 341
2. Metody oceny zdolności kredytowej przedsiębiorców 342
2.1. Rodzaje metod oceny zdolności kredytowej 342
2.2. Metoda finansowa 343
2.3. Analiza dyskryminacyjna 343
2.4. Analiza wskaźnikowa 345
2.4.1. Typowe dokumenty niezbędne do analizy
wskaźnikowej 345
2.4.2. Rodzaje wskaźników 347
2.4.3. Wskaźniki rentowności 348
16 *Spis treści*
2.4.4. Wskaźniki płynności 349
2.4.5. Wskaźniki efektywności 349
2.4.6. Wskaźniki zadłużenia i stopnia pokrycia 351
2.4.7. Ocena szans rozwojowych branży 352
2.4.8. Podsumowanie 352
2.5. Metoda scoringowa 353
2.6. Analiza dyskryminacyjna 355
3. Ocena przedsięwzięcia inwestycyjnego przez bank 357
3.1. Analiza efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych 357
3.2. Weryfikacja ryzyka kredytowego związanego
z kredytowaniem przedsięwzięcia inwestycyjnego 361
4. Podsumowanie i wnioski 364

Rozdział 4

Limity koncentracji wierzytelności 366

Część V

Umowa kredytu

Rozdział 1

Definicja umowy kredytu 371

Rozdział 2

Forma umowy kredytu 373

Rozdział 3

Treść umowy kredytu 375

1. Ustawowe elementy umowy kredytu 375
1.1. Elementy wymagane przez art. 69 ust. 2 pr. bank. 375
1.2. Komparycja umowy 376
1.3. Kwota i waluta kredytu 378
1.4. Cel kredytu 378

1.5. Terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych	379
1.6. Sposób zabezpieczenia spłaty kredytu	382
1.6.1. Wprowadzenie	382
1.6.2. Weksel własny <i>in blanco</i>	382
<i>Spis treści</i> 17	
1.6.3. Poręczenie wekslowe (awal)	383
1.6.4. Poręczenie (poręczenie cywilne)	384
1.6.5. Przelew (cesja) wierzytelności	384
1.6.6. Zastaw rejestrowy	385
1.6.7. Hipoteka	385
1.7. Okres kredytowania	386
1.7.1. Wprowadzenie	386
1.7.2. Okres wykorzystania kredytu	387
1.7.3. Karencja	388
1.7.4. Termin spłaty kredytu	388
1.7.4.1. Określenie terminu spłaty	388
1.7.4.2. Zasady obliczania terminów	390
1.7.4.2.1. Podstawa obliczania	390
1.7.4.2.2. Termin oznaczony w dniach	390
1.7.4.2.3. Termin oznaczony w tygodniach	391
1.7.4.2.4. Termin oznaczony w miesiącach lub latach	392
1.7.4.2.5. Dni kalendarzowe, dni robocze oraz dni uznane ustawowo za wolne od pracy	393
1.8. Zasady spłaty	396
1.8.1. Forma spłaty	396
1.8.2. Miejsce spłaty	397
1.9. Wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany	397
1.9.1. Zasady oprocentowania kredytów	397
1.9.2. Warunki zmiany oprocentowania	398
1.9.3. Prowizje i opłaty	399
1.10. Zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu	400
1.10.1. Ocena sytuacji finansowej kredytobiorcy	400
1.10.2. Kontrola wykorzystania i spłaty kredytu	400
1.11. Warunki dokonywania zmian i rozwiązywania umowy	401
2. Specjalne postanowienia umowne	401
2.1. Zagadnienia wstępne	401
2.2. Klauzule zabezpieczające	402
2.3. Klauzule ochronne (<i>protective covenants</i>)	404
18 <i>Spis treści</i>	
2.3.1. Istota klauzul ochronnych	404
2.3.2. Klauzule nakazujące lub zabraniające podejmowanie określonych działań	404
2.3.3. Klauzule <i>negative pledge</i>	407
2.3.3.1. Konstrukcja klauzul <i>negative pledge</i>	407
2.3.3.2. Zobowiązanie do nierozporządzania nieruchomością do chwili wpisu hipoteki do księgi wieczystej	408
2.3.3.3. Zobowiązanie do nierozporządzania nieruchomościami nieobciążonymi hipoteką	408
2.3.3.4. Zobowiązanie osób trzecich do nierozporządzania nieruchomościami	409
2.3.3.5. Zobowiązanie osób trzecich do nierozporządzania rzeczą lub prawem zastawionym	410

- 2.3.3.6. Informowanie banku o rozporządzeniu aktywami 410
- 2.3.3.7. Zobowiązanie do niezbywania lub nieobciążania przedmiotu zastawu rejestrowego 410
- 2.4. Klauzula *pari passu* 411
- 2.5. Obustronne klauzule stwierdzania niewykonania zobowiązań 412
 - 2.5.1. Klauzula *cross default* 412
 - 2.5.2. Klauzula *cross acceleration* 413
- 2.6. Klauzula wyboru prawa 413
- 2.7. Klauzula wyboru sądu 414
- 3. Oświadczenia kredytobiorcy 416
- 4. Szczególne postanowienia umowne w przypadku kredytów wspólnych 416

Rozdział 4

Ograniczenia zasady swobody umów – niedozwolone postanowienia umowne 418

- 1. Zasada swobody umów oraz jej granice 418
 - 2. Powszechnie niedozwolone postanowienia umowne 419
- Spis treści 19*
- 2.1. Odsetki wyższe niż maksymalne (art. 359 § 2₁–2₃ k.c.) 419
 - 2.2. Zakaz anatocyzmu (art. 482 k.c.) 419
 - 2.3. Automatyczne wygaśnięcie umowy kredytu 420
 - 2.4. Zakaz przenoszenia własności nieruchomości pod warunkiem (art. 157 k.c.) 420
 - 2.5. Przewłaszczenie na zabezpieczenie nieruchomości mieszkalnej konsumenta (art. 387₁ k.c.) 420
 - 2.6. Zastaw lub przewłaszczenie rzeczy, którymi obrót jest zakazany 421
 - 2.7. Zakaz rozporządzania rzeczą zastawioną (art. 311 k.c.) 422
 - 2.8. Zakaz rozporządzania nieruchomością obciążoną hipoteką (art. 72 u.k.w.h.) 422
 - 2.9. Klauzula przepadku tzw. *lex commissoria* (art. 75 u.k.w.h.) 423
 - 2.10. Zastrzeżenie zakazujące rozporządzania opróżnionym miejscem hipotecznym (art. 101₈ u.k.w.h.) 424
 - 3. Klauzule niedozwolone (abuzywne) w umowach zawieranych z konsumentami 424
 - 3.1. Pojęcie klauzul niedozwolonych (abuzywnych) na tle Kodeksu cywilnego i przepisów dyrektywy w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich 424
 - 3.1.1. Wprowadzenie 424
 - 3.1.2. Definicja konsumenta oraz przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów 425
 - 3.1.3. Definicja klauzuli abuzywnej 425
 - 3.1.4. Rodzaje klauzul abuzywnych 426
 - 3.1.4.1. Rażące naruszenie interesów konsumenta 426
 - 3.1.4.2. Brak indywidualnego uzgodnienia postanowienia umowy 427
 - 3.1.4.3. Sprzeczność z dobrymi obyczajami 427
 - 3.1.4.4. Postanowienia określające główne świadczenia stron 428
 - 3.2. Kontrola abuzywności klauzul 429
 - 3.3. Przykłady niedozwolonych postanowień umownych w umowach kredytu i pożyczki 434
 - 3.3.1. Wprowadzenie 434
 - 3.3.2. Brak jasnych zasad obliczania kursu walut
- 20** *Spis treści*

- wadliwa klauzula 434
- 3.3.3. Brak wyodrębnienia ze wzorców umownych oświadczeń konsumenta o udzieleniu bankom pełnomocnictw do pobierania pieniędzy z rachunków konsumentów – wadliwa praktyka 436
- 3.3.4. Niepełna informacja przedkontraktowa – wadliwa praktyka 436
- 3.3.5. Nieprecyzyjne warunki ustalenia zmian oprocentowania kredytu – wadliwa klauzula 437
- 3.3.6. Obciążenie konsumenta kosztami wyceny nieruchomości w przypadku braku spłaty rat kredytu – wadliwa klauzula 438
- 3.3.7. Pobieranie opłat ryczałtowych – wadliwa praktyka 439
- 3.3.8. Pobór opłat windykacyjnych – wadliwa klauzula 439
- 3.3.9. Ustalanie oprocentowania kredytu hipotecznego w zależności od zmienności parametrów finansowych rynku pieniężnego i kapitałowego – wadliwa klauzula 440
- 3.3.10. Wypowiedzenie umowy kredytu w sytuacji znacznego obniżenia wartości zabezpieczenia – wadliwa klauzula 441
- 3.3.11. Wysłanie korespondencji równoważne z jej skutecznym doręczeniem – wadliwa klauzula 442
- 3.3.12. Zmiana tabeli opłat nie stanowi zmiany warunków umowy – wadliwa klauzula 443
- 3.3.13. Zobowiązanie konsumenta do powiadamiania o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na jego sytuację finansową – wadliwa klauzula 443
- 3.3.14. Zobowiązanie konsumenta do powiadamiania o zmianie okoliczności mogących mieć wpływ na jego zdolność do spłaty kredytu – wadliwa klauzula 444

Rozdział 5

Wykorzystanie kredytu 446

Spis treści 21

Rozdział 6

Spłata kredytu 448

- 1. Zasady spłaty kredytu 448
 - 1.1. System spłat kredytu 448
 - 1.2. Raty równe 449
 - 1.3. Raty malejące 451
 - 1.4. Inne systemy spłaty kredytu 453
- 2. Spłata kredytu w przypadku dłużników solidarnych 454
- 3. Dopuszczalność wcześniejszej spłaty kredytu 454
- 4. Spłata kredytu przez osobę trzecią 456
- 5. Częściowa spłata kredytu 458
- 6. Zarachowanie zapłaty 458
- 7. Waluta spłaty 460
 - 7.1. Kredyt w walucie obcej 460
 - 7.2. Kredyt w złotych 461
 - 7.3. Kredyt denominowany i indeksowany 461

Rozdział 7

Zmiana umowy 462

Rozdział 8

Umowy ramowe 465

- 1. Charakter umowy ramowej 465
- 2. Treść umowy ramowej 466
- 3. Termin i limit 467
- 4. Prawne zabezpieczenie 468

5. Wypowiedzenie umowy ramowej 469

Rozdział 9

Rozwiązanie umowy kredytu 470

1. Zagadnienia wstępne 470

2. Wypowiedzenie umowy kredytu 470

2.1. Skutki wypowiedzenia umowy kredytu 470

2.2. Wypowiedzenie umowy kredytu przez bank 471

2.2.1. Przyczyny wypowiedzenia umowy kredytu 471

2.2.2. Wypowiedzenie umowy kredytu na podstawie art. 75 pr. bank. 471

22 Spis treści

2.2.2.1. Sposób postępowania banku 471

2.2.2.2. Przesłanki wypowiedzenia 472

2.2.2.3. Niedotrzymanie warunków udzielenia kredytu 473

2.2.2.4. Brak spłaty należności 475

2.2.2.5. Utrata przez kredytobiorcę zdolności kredytowej 478

2.2.3. Niedopuszczalność wypowiedzenia umowy kredytu 480

2.2.3.1. Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego 480

2.2.3.2. Program naprawczy 481

2.2.4. Oświadczenie wypowiadające banku 483

2.2.4.1. Forma wypowiedzenia 483

2.2.4.2. Terminy wypowiedzenia 484

2.2.4.3. Oświadczenie banku o wypowiedzeniu 484

2.2.4.4. Doręczenie oświadczenia banku o wypowiedzeniu 485

2.2.4.5. Miejsce doręczenia wypowiedzenia 485

2.2.4.6. Chwila doręczenia wypowiedzenia 486

2.2.5. Wypowiedzenie umowy kredytu w części 488

2.3. Wypowiedzenie umowy kredytu na podstawie art. 458 k.c. 488

2.4. Zaspokojenie wierzytelności z tytułu umowy kredytu na podstawie art. 14 u.z.r.r.z. 490

2.5. Zaspokojenie wierzytelności z tytułu umowy kredytu na podstawie art. 92 u.k.w.h. 491

2.6. Skutki wypowiedzenia umowy kredytu 494

2.7. Bezpodstawne wypowiedzenie umowy kredytu przez bank 495

3. Wypowiedzenie umowy kredytu przez kredytobiorcę 496

4. Cofnięcie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu 497

5. Obniżenie kwoty kredytu 498

Rozdział 10

Odstąpienie od umowy 500

Spis treści 23

Część VI

Pożyczka bankowa

Rozdział 1

Zasady dotyczące pożyczki 505

1. Definicja pożyczki 505

2. Stosowanie przepisów dotyczących kredytów 506

3. Cechy charakterystyczne umowy pożyczki bankowej 506

Rozdział 2

Rodzaje pożyczek 507

1. Podział pożyczek 507

2. Pożyczki lombardowe i hipoteczne 509

2.1. Pożyczki lombardowe 509

2.2. Pożyczka hipoteczna 509

- 3. Pożyczka w rachunku bieżącym 510
- 4. Pożyczka związana z kartą kredytową i kartą z odroczonym terminem płatności 511

Rozdział 3

Wniosek o pożyczkę 513

- 1. Forma wniosku 513
- 2. Wnioskodawca 513
- 3. Treść wniosku o udzielenie pożyczki 514

Rozdział 4

Umowa pożyczki 515

- 1. Forma umowy pożyczki 515
- 2. Elementy umowy pożyczki 515
 - 2.1. Określenie elementów umowy pożyczki 515
 - 2.2. Data zawarcia umowy pożyczki 516
 - 2.3. Strony umowy pożyczki 516
 - 2.4. Przedmiot pożyczki 517
 - 2.5. Sposób zabezpieczenia spłaty pożyczki 518
 - 2.6. Zasady i termin spłaty pożyczki 518
 - 2.6.1. Termin spłaty 518
 - 2.6.2. Warunki wcześniejszej spłaty pożyczki 519

24 Spis treści

Rozdział 5

Rozwiązanie umowy 522

Rozdział 6

Odstąpienie od umowy 524

Rozdział 7

Odesłanie 526

Rozdział 8

Umowa pożyczki a inne podobne umowy 527

- 1. Pożyczka a kredyt 527
- 2. Pożyczka a depozyt nieprawidłowy 528
 - 2.1. Pojęcie depozytu nieprawidłowego 528
 - 2.2. Podobieństwa i różnice pomiędzy depozytem nieprawidłowym a pożyczką 530

Część VII

Szczególne rodzaje kredytów i pożyczek

Rozdział 1

Kredyty konsumenckie 533

- 1. Umowa o kredyt konsumencki 533
- 2. Kredytobiorca 534
- 3. Obowiązki banku-kredytodawcy 534
- 4. Treść umowy o kredyt konsumencki 535
- 5. Zakres ochrony konsumenta 536
- 6. Waluta kredytu konsumenckiego 538
- 7. Wcześniejsza spłata kredytu konsumenckiego 538
- 8. Odstąpienie przez konsumenta od umowy o kredyt konsumencki 540
- 9. Wypowiedzenie umowy o kredyt konsumencki 541
 - 9.1. Wypowiedzenie umowy o kredyt odnawialny przez konsumenta 541
 - 9.2. Wypowiedzenie umowy o kredyt przez bank 541
 - 9.3. Wypowiedzenie przez bank prawa do dokonywania wypłat 542

Spis treści 25

Rozdział 2

Kredyty studenckie 543

Rozdział 3

Kredyty hipoteczne 547

- 1. Umowa o kredyt hipoteczny 547
- 2. Kredytobiorca 549

3. Obowiązki kredytodawcy	549
4. Badanie zdolności kredytowej kredytobiorcy	551
5. Treść umowy o kredyt hipoteczny	552
6. Opóźnienie w spłacie kredytu	552
7. Waluta kredytu	553
8. Wcześniejsza spłata kredytu hipotecznego	554
9. Prawo do odstąpienia od umowy o kredyt hipoteczny	555
10. Warunki wypowiedzenia umowy o kredyt hipoteczny (art. 37 u.k.h.)	556
Rozdział 4	
Kredyty udzielane przez kasy mieszkaniowe	558
Rozdział 5	
Kredyty z dopłatą w ramach programu Mieszkanie dla młodych	562
Rozdział 6	
Odwrócony kredyt hipoteczny	565
Rozdział 7	
Kredyty z dopłatą dla kredytobiorców w trudnej sytuacji finansowej	567
Rozdział 8	
Pożyczki na dofinansowanie działalności gospodarczej	570
Rozdział 9	
Kredyty eksportowe z dopłatą	574
26 Spis treści	
Rozdział 10	
Dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych udzielonych spółkom przemysłowego potencjału obronnego	577
Rozdział 11	
Kredyty z dopłatą na realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontów	579
Rozdział 12	
Kredyty bankowe na cele rolnicze	582
Rozdział 13	
Dopłaty do kredytów bankowych udzielanych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych	587
Rozdział 14	
Kredyty refinansowe udzielane bankom przez NBP	590
Część VIII	
Bankowe gwarancje, awale i poręczenia (art. 80–84 i 88 pr. bank.)	
Rozdział 1	
Zagadnienia wstępne	597
Rozdział 2	
Gwarancje bankowe	598
1. Pojęcie gwarancji	598
2. Charakter prawny gwarancji bankowej	598
2.1. Cechy charakterystyczne gwarancji bankowej	598
2.2. Gwarancja bankowa jako umowa	599
2.3. Gwarancja bankowa jako umowa jednostronnie zobowiązująca	599
2.4. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie pieniężne	599
2.5. Gwarancja bankowa jako własne zobowiązanie gwaranta	600
2.6. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie przyszłe	601
2.7. Gwarancja bankowa jako umowa losowa	601
Spis treści 27	
2.8. Odpłatność umowy gwarancji bankowej	601
2.9. Abstrakcyjność gwarancji bankowej	602
2.10. Nieakcesoryjność gwarancji	602
2.11. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie pisemne	603
2.12. Gwarancja bankowa jako zabezpieczenie	603
3. Zlecenie udzielenia gwarancji	603

3.1. Definicja umowy zlecenia udzielenia gwarancji	603
3.2. Forma zlecenia udzielenia gwarancji	604
3.3. Treść zlecenia udzielenia gwarancji	605
3.3.1. Podstawowe elementy zlecenia udzielenia gwarancji	605
3.3.2. Zleceniobiorca	606
3.3.2.1. Bank przyjmujący zlecenie	606
3.3.2.2. Obowiązki banku przyjmującego zlecenie. Badanie treści zlecenia	608
3.3.3. Zleceniodawca	610
3.3.3.1. Określenie zleceniodawcy	610
3.3.3.2. Zdolność kredytowa zleceniodawcy	610
3.3.4. Osoba, za którą gwarancja ma być udzielona	612
3.3.5. Beneficjent gwarancji	612
3.3.6. Wierzytelność zabezpieczana gwarancją	612
3.4. Zawarcie umowy zlecenia	613
4. Treść gwarancji bankowej	613
4.1. Ogólne zasady dotyczące treści gwarancji	613
4.2. Standardowa treść gwarancji	614
4.3. Klauzule	615
4.3.1. Klauzula o odwołalności lub nieodwołalności gwarancji	615
4.3.2. Klauzula o „bezwarunkowości” lub „warunkowości gwarancji”	616
4.3.3. Klauzula świadcząca o abstrakcyjności gwarancji	616
4.3.4. Klauzula zapłaty na pierwsze żądanie	617
4.3.5. Klauzula redukująca	617
4.3.6. Klauzula przewidująca wzrost sumy gwarancyjnej	617
4.3.7. Miejsce i godzina doręczenia żądania zapłaty	618
4.3.8. Klauzula identyfikacyjna	618
4.3.9. Klauzula ustalająca dokumenty roszczeniowe	618
28 <i>Spis treści</i>	
4.3.10. Termin wygaśnięcia gwarancji	619
4.3.11. Określenie czasu na dokonanie wypłaty	620
4.3.12. Klauzula nakazująca uzgadnianie zmian w umowie zabezpieczonej gwarancją	620
4.3.13. Klauzula ustalająca prawo właściwe dla gwarancji	621
4.3.14. Klauzula wskazująca sąd właściwy do rozstrzygnięcia sporu	621
4.3.15. Klauzula określająca, kiedy gwarancja wchodzi w życie	621
5. Gwarancje udzielane przez banki	622
5.1. Rodzaje gwarancji	622
5.2. Gwarancja dobrego wykonania umowy	622
5.3. Gwarancja zabezpieczająca zapłatę należności za zakupione towary i usługi	624
5.4. Gwarancje celne	625
5.4.1. Gwarancja zabezpieczająca pokrycie kwoty wynikającej z długu celnego	625
5.4.2. Gwarancje we wspólnej procedurze tranzytowej	626
5.5. Gwarancja spłaty kredytu	627
5.6. Gwarancja zwrotu zaliczki	628
5.7. Gwarancje przetargowe (wadialne)	629
6. Zmiany w gwarancji	631
7. Przeniesienie praw (przelew wierzytelności) z gwarancji	631
8. Roszczenia z gwarancji	633
9. Wygaśnięcie gwarancji	635
10. Uprawnienia regresowe banku wynikające z udzielenia gwarancji	635
11. Regwarancja i potwierdzenie gwarancji	636

Rozdział 3

Poręczenie wekslowe (awal) 637

1. Warunki udzielenia awalu przez bank 637
2. Zapłata za weksel przez poręczyciela wekslowego 638

Rozdział 4

Poręczenie 639

1. Warunki udzielania poręczeń 639

Spis treści 29

2. Roszczenia z tytułu udzielonego poręczenia 640
3. Wygaśnięcie zobowiązania banku poręczyciela 641

Część IX

Inne formy finansowania przez banki działalności gospodarczej

Rozdział 1

Faktoring 645

1. Definicja faktoringu i jego prawny charakter 645
 2. Funkcje faktoringu 646
 - 2.1. Zagadnienia ogólne 646
 - 2.2. Funkcja finansowania 646
 - 2.3. Funkcja *del credere* 646
 - 2.4. Funkcja usługowa 646
 3. Przedmiot faktoringu 647
 4. Podmioty uczestniczące w faktoringu 649
 5. Zalety faktoringu 649
 6. Rodzaje faktoringu 651
 - 6.1. Kryteria podziału faktoringu 651
 - 6.2. Faktoring pełny 651
 - 6.3. Faktoring niepełny 652
 - 6.4. Faktoring mieszany 653
 - 6.5. Faktoring dyskontowy 653
 - 6.6. Faktoring zaliczkowy 654
 - 6.7. Faktoring wymagalnościowy 654
 - 6.8. Faktoring otwarty, półotwarty i tajny 655
 - 6.8.1. Zawiadomienie o zmianie wierzyciela 655
 - 6.8.2. Faktoring otwarty 655
 - 6.8.3. Faktoring półotwarty 656
 - 6.8.4. Faktoring tajny 656
 - 6.9. Metafaktoring 656
 - 6.10. Faktoring powierniczy 657
 - 6.11. Faktoring zmodyfikowany 657
 - 6.12. e-Faktoring 657
 - 6.13. Faktoring odwrotny 657
 7. Refaktoring 658
- 30** *Spis treści*
8. Wniosek faktoringowy 659
 9. Umowa faktoringu 659
 - 9.1. Forma umowy faktoringu 659
 - 9.2. Umowa faktoringu w formie doraźnej transakcji 661
 - 9.3. Umowa o linię faktoringu 662
 - 9.4. Treść umowy faktoringu 662
 - 9.4.1. Treść umowy faktoringu w formie doraźnej transakcji 662
 - 9.4.2. Treść umowy o linię faktoringu 664
 10. Prawne zabezpieczenie wierzytelności skupionej przez faktora 665
 11. Koszty faktoringu 666

Rozdział 2

Forfaiting wierzytelności handlowych 667

1. Definicja forfaitingu 667
2. Przedmiot forfaitingu 667
3. Podmioty uczestniczące w forfaitingu 668
4. Wniosek forfaitingowy 668

5. Umowa forfaitingu 669

Rozdział 3

Skup wierzytelności leasingowych 670

1. Definicja skupu wierzytelności leasingowych 670
2. Przedmiot umowy skupu wierzytelności leasingowych 670
3. Podmioty uczestniczące w transakcji skupu wierzytelności leasingowej 671
4. Rodzaje skupu wierzytelności leasingowych 671
5. Wniosek o skup wierzytelności leasingowych 672
6. Umowa skupu wierzytelności leasingowych 672
7. Prawne zabezpieczenie skupionej wierzytelności leasingowej 673

Rozdział 4

Forfaiting wierzytelności leasingowych 674

1. Definicja forfaitingu wierzytelności leasingowych 674
2. Przedmiot umowy forfaitingu wierzytelności leasingowych 674
3. Podmioty uczestniczące w transakcji forfaitingu wierzytelności leasingowej 675
4. Umowa forfaitingu wierzytelności leasingowych 675

Spis treści 31

Rozdział 5

Dyskonto weksli 676

1. Pojęcie dyskonta 676
2. Wniosek dyskontowy 677
3. Warunki, jakim powinny odpowiadać weksle przyjmowane do dyskonta 677
4. Rodzaje dyskonta weksli 679
5. Technika dyskontowania weksli 679
6. Formy dyskontowania weksli 682
7. Postępowanie banku dyskontującego ze zdyskontowanym wekslem 682
8. Zapłata za weksel 682
9. Odmowa zapłaty weksla 684
10. Redyskonto weksli 685

Rozdział 6

Forfaiting wekslowy 686

Rozdział 7

Akcepty bankowe 688

Część X

Prawne zabezpieczenie wierzytelności bankowych

Rozdział 1

Ogólne zasady przyjmowania zabezpieczeń przez banki 693

1. Dopuszczalność udzielenia kredytu bez zabezpieczenia 693
2. Zabezpieczenie kredytów 694
3. Nadzabezpieczenie 697

Rozdział 2

Rodzaje prawnych zabezpieczeń 699

1. Weksel własny *in blanco* (art. 10 pr. weksl.) 699
 - 1.1. Wystawienie weksla *in blanco* 699
 - 1.2. Elementy weksla *in blanco* 701
 - 1.3. Deklaracja do weksla *in blanco* 704
 - 1.4. Weksel *in blanco* przy tzw. kredytach transzowanych 705

32 *Spis treści*

2. Poręczenie wekslowe – awal (art. 30–32 pr. weksl.) 706
 - 2.1. Udzielenie poręczenia wekslowego 706
 - 2.2. Zakres odpowiedzialności poręczyciela wekslowego 708
3. Poręczenie (art. 876–887 k.c.) 709
 - 3.1. Udzielanie poręczenia 709
 - 3.2. Rodzaje poręczenia 710
 - 3.3. Treść poręczenia 711
 - 3.4. Zakres zobowiązania poręczyciela 711

3.5. Uprawnienia i obowiązki banku	713
3.6. Wygaśnięcie zobowiązania poręczyciela	714
3.7. Różnica pomiędzy poręczeniem a poręczeniem wekslowym	715
4. Gwarancje bankowe	716
4.1. Udzielanie gwarancji	716
4.2. Różnice pomiędzy poręczeniem a gwarancją	718
5. Przelew (cesja) wierzytelności na zabezpieczenie (art. 509–518 k.c.)	719
5.1. Wierzytelności mogące być przedmiotem przelewu	719
5.2. Rodzaje przelewu wierzytelności	720
5.3. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności	721
5.4. Treść umowy	722
5.4.1. Elementy umowy przelewu	722
5.4.2. Umowa przelewu zawarta pod warunkiem rozwiązującym	722
5.4.3. Umowa przelewu zawarta pod warunkiem zawieszającym	722
5.5. Prawa i obowiązki stron	723
6. Przystąpienie do długu	723
7. Oświadczenie patronackie (list intencyjny, umowa wsparcia)	726
8. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym (art. 95–109 k.c.)	727
9. Zastaw zwykły (ogólny, cywilny)	728
9.1. Zastaw zwykły na rzeczach ruchomych (art. 306–325 k.c.)	728
9.1.1. Umowa zastawu	728
9.1.2. Przedmiot zastawu	729
9.1.3. Wykonanie przez bank prawa zastawu	730
9.1.4. Zmiana treści zastawu	731
<i>Spis treści</i>	33
9.1.5. Zmiana pierwszeństwa	731
9.1.6. Wygaśnięcie zastawu	731
9.2. Zastaw zwykły na prawach (art. 327–335 k.c.)	732
9.2.1. Ustanowienie zastawu	732
9.2.2. Przedmiot zastawu	734
9.2.3. Uprawnienia banku z tytułu zastawu	734
10. Zastaw rejestrowy	735
10.1. Ustanowienie zastawu rejestrowego	735
10.2. Przedmiot zastawu rejestrowego	735
10.3. Umowa zastawnicza	737
10.3.1. Treść umowy	737
10.3.2. Strony umowy zastawniczej	739
10.4. Zbieg obciążeń	740
10.5. Wygaśnięcie zastawu	740
10.6. Zaspokojenie zastawnika	741
11. Przewłaszczenie na zabezpieczenie	741
11.1. Zagadnienia wstępne	741
11.2. Forma przewłaszczenia	742
11.3. Przewłaszczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości (art. 155–170 oraz 710–719 k.c.)	743
11.4. Przewłaszczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku (art. 155–170 oraz 835–845 k.c.)	744
11.5. Przewłaszczenie nieruchomości	745
12. Kaucja	746
13. Przelew kwoty na rachunek banku (art. 102 pr. bank.)	747
14. Blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych	747
15. Zabezpieczenia finansowe	748
15.1. Pojęcie zabezpieczenia finansowego	748
15.2. Podmiot mogący ustanowić zabezpieczenie	749

- 15.3. Przedmiot zabezpieczenia finansowego 750
- 15.4. Rodzaje zabezpieczeń finansowych 752
- 15.5. Ustanowienie zabezpieczenia finansowego 753
- 15.6. Odnotowanie zabezpieczenia finansowego 754
- 15.7. Zaspokajanie roszczeń banku z zabezpieczenia finansowego 755
- 15.8. Zabezpieczenie finansowe a postępowanie upadłościowe 756

34 *Spis treści*

- 15.9. Wygaśnięcie zabezpieczenia finansowego 756
- 16. Hipoteka umowna (art. 65 u.k.w.h.) 757
 - 16.1. Definicja hipoteki 757
 - 16.2. Zasady prawa hipotecznego 758
 - 16.2.1. Zasada umownego charakteru hipoteki 758
 - 16.2.2. Zasada jawności i wiarygodności ksiąg wieczystych 758
 - 16.2.3. Zasada rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych 759
 - 16.2.4. Zasada pierwszeństwa hipoteki 761
 - 16.2.5. Zasada akcesoryjności hipoteki 762
 - 16.2.6. Zasada szczegółowości hipoteki 762
 - 16.2.7. Zasada niepodzielności hipoteki 762
 - 16.3. Przedmiot hipoteki 762
 - 16.3.1. Określenie przedmiotu hipoteki 762
 - 16.3.2. Hipoteka na nieruchomości 763
 - 16.3.3. Hipoteka na części ułamkowej nieruchomości 764
 - 16.3.4. Hipoteka na użytkowaniu wieczystym 765
 - 16.3.5. Hipoteka na spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu 766
 - 16.3.6. Hipoteka na wierzytelności hipotecznej (subintabulat) 767
 - 16.3.7. Wielość hipotek 767
 - 16.3.7.1. Hipoteka łączna 767
 - 16.3.7.1.1. Istota hipoteki łącznej 767
 - 16.3.7.1.2. Hipoteki łączna powstała z mocy prawa (hipoteka łączna *ex lege*) 767
 - 16.3.7.1.3. Hipoteka łączna umowna 768
 - 16.3.7.2. Hipoteka podzielona pomiędzy kilka nieruchomości (repartycja hipoteki) 769
 - 16.3.7.3. Hipoteka w przypadku połączenia nieruchomości 769
 - 16.3.7.4. Zabezpieczanie jednej wierzytelności kilkoma hipotekami na tej samej nieruchomości 770
 - 16.3.7.5. Podział hipoteki 770

Spis treści **35**

- 16.4. Zakres obciążenia hipoteką 771
 - 16.4.1. Wprowadzenie 771
 - 16.4.2. Części składowe 771
 - 16.4.2.1. Pojęcie części składowej 771
 - 16.4.2.2. Części składowe nieruchomości gruntowej 772
 - 16.4.2.3. Części składowe nieruchomości lokalowej 773
 - 16.4.3. Przynależności 773
- 16.5. Wierzytelność hipoteczna 775
- 16.6. Ustanowienie i powstanie hipoteki 776
 - 16.6.1. Ustanowienie hipoteki 776
 - 16.6.1.1. Dokumenty niezbędne do ustanowienia hipoteki 776

- 16.6.1.2. Forma ustanowienia hipoteki 777
- 16.6.1.3. Suma hipoteczna 779
- 16.6.1.4. Klauzule niedozwolone 780
- 16.6.2. Powstanie hipoteki 781
- 16.7. Zmiana treści hipoteki 782
- 16.7.1. Zasady zmiany treści hipoteki 782
- 16.7.2. Zastąpienie zabezpieczonej wierzytelności inną wierzytelnością 783
- 16.7.3. Zmiana przedmiotu hipoteki łącznej 784
- 16.7.4. Zmiana pierwszeństwa hipotek 784
- 16.7.5. Zmiana wierzyciela hipotecznego 785
- 16.8. Zmiana treści wierzytelności hipotecznej 785
- 16.9. Wygaśnięcie hipoteki i opróżnione miejsce hipoteczne 786
- 16.9.1. Przyczyny wygaśnięcia hipoteki 786
- 16.9.2. Skutki wygaśnięcia hipoteki 788
- 16.9.3. Opróżnione miejsce hipoteczne 789
- 16.10. Zaspokojenie roszczeń banku z nieruchomości 791
- 17. Hipoteka przymusowa 791
- 18. Akt notarialny (art. 777 § 1 pkt 4, 5 i 6 k.p.c.) 791
- 19. Umowa podporządkowania 792
- 20. Wybór formy zabezpieczenia 795
- 20.1. Kryteria stosowane przy wyborze formy zabezpieczenia 795
- 20.2. Rodzaj kredytu 795

36 *Spis treści*

- 20.3. Status prawny kredytobiorcy 796
- 20.4. Sytuacja finansowa kredytobiorcy 797
- 20.5. Cechy zabezpieczenia 797

Rozdział 3

Zabezpieczenie pożyczek 798

Rozdział 4

Zabezpieczenie gwarancji bankowych 799

Część XI

Przekształcenia podmiotowe po stronie dłużnika po zawarciu umowy kredytu lub pożyczki

Rozdział 1

Wprowadzenie 803

Rozdział 2

Przejęcie długu 805

- 1. Wprowadzenie 805
- 2. Podstawy przejęcia długu 805
- 3. Rodzaj przejmowanego długu 806
- 4. Umowna zmiana dłużnika (art. 519–524 k.c.) 807
- 4.1. Warunki przejęcia długu z tytułu kredytu lub pożyczki bankowej 807
- 4.2. Zawarcie umowy o przejęcie długu 808
- 4.2.1. Ogólne zasady 808
- 4.2.2. Forma umowy o przejęcie długu 809
- 4.2.3. Zgoda na przejęcie długu 810
- 4.2.3.1. Wprowadzenie 810
- 4.2.3.2. Zgoda banku na przejęcie długu 810
- 4.2.3.3. Zgoda kredytobiorcy na przejęcie długu 812
- 4.2.4. Strony umowy o przejęcie długu 812
- 4.2.4.1. Kredytodawca 812
- 4.2.4.2. Kredytobiorca 813
- 4.2.4.3. Przejemca 813
- 4.2.5. Skutki przejęcia długu 814

Spis treści **37**

- 4.2.5.1. Sytuacja prawna osoby przejmującej dług 814
- 4.2.5.2. Prawne zabezpieczenia 815

4.2.5.3. Zmiana umowy kredytu 817

Rozdział 3

Przystąpienie do długu 818

1. Umowne przystąpienie do długu 818
 - 1.1. Pojęcie przystąpienia do długu 818
 - 1.2. Przypadki umownego przystąpienia do długu 819
 - 1.3. Forma przystąpienia do długu 819
 - 1.4. Treść umowy przystąpienia do długu 820
 - 1.5. Przystępujący do długu 821
 - 1.6. Zakres odpowiedzialności przystępującego do długu 822
 - 1.7. Odpowiedzialność przystępującego do długu w przypadku upadłości kredytobiorcy 824
 - 1.8. Odpowiedzialność przystępującego do długu w przypadku prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego 825
 - 1.9. Spłata kredytu przez przystępującego do długu 826
 - 1.10. Dochodzenie przez kredytodawcę roszczeń od przystępującego do długu 826
 - 1.11. Wygaśnięcie zobowiązania przystępującego do długu 827
 2. Ustawowe przystąpienie do długu 828
 - 2.1. Wprowadzenie 828
 - 2.2. Zmiana wspólnika spółki handlowej osobowej 828
 - 2.3. Nabywca przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego 829
 - 2.4. Przekształcenia w spółce jawnej 831
 - 2.4.1. Przystąpienie wspólnika do spółki jawnej 831
 - 2.4.2. Zawiazanie spółki jawnej z przedsiębiorcą jednoosobowym 831
 - 2.5. „Przekształcenia” w spółce partnerskiej 832
 - 2.6. „Przekształcenia” w spółce komandytowej 833
 - 2.6.1. Przystąpienie do spółki wspólnika w charakterze komandytariusza 833
 - 2.6.2. Przystąpienie do spółki wspólnika w charakterze komplementariusza 833
- 38** *Spis treści*
- 2.6.3. Zawarcie spółki komandytowej z przedsiębiorcą jednoosobowym 834

Rozdział 4

Umowna zmiana wierzyciela 835

Rozdział 5

Kumulatywne przejęcie praw i zobowiązań 836

Rozdział 6

Zmiana statusu prawnego osoby fizycznej 838

1. Wprowadzenie 838
2. Rozwód 838
3. Separacja 839
4. Umowy majątkowe małżeńskie (intercyzy) 839
5. Zawarcie związku małżeńskiego 841
6. Zmiana nazwiska 842
7. Przekształcenie formy prowadzonej działalności gospodarczej 842
 - 7.1. Zawarcie umowy spółki cywilnej 842
 - 7.2. Przystąpienie do spółki jawnej 843
 - 7.3. Przystąpienie do spółki komandytowej 845
 - 7.4. Przekształcenie formy prowadzonej działalności w jednoosobową spółkę kapitałową 845
 - 7.4.1. Odpowiedzialność za zaciągnięty kredyt 845
 - 7.4.2. Wpływ przekształceń na prawne zabezpieczenia 847

Rozdział 7

Przekształcenia w spółce cywilnej 848

1. Przystąpienie nowego wspólnika do spółki 848
2. Wystąpienie wspólnika ze spółki 849

- 2.1. Wypowiedzenie udziału 849
- 2.2. Skutki majątkowe wystąpienia wspólnika ze spółki 850
- 3. Zmiana wspólnika 851
- 4. Śmierć wspólnika 852
- 5. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną 853
- 6. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę handlową inną niż spółka jawna 855

Spis treści 39

Rozdział 8

Przekształcanie spółek handlowych 857

- 1. Wprowadzenie 857
- 2. Skutki majątkowe przekształcenia spółki 858
 - 2.1. Przekształcenie spółki handlowej osobowej w spółkę kapitałową 858
 - 2.2. Przekształcenie spółki handlowej osobowej w inną spółkę handlową osobową 858
 - 2.3. Przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę osobową 859
 - 2.4. Przekształcenie spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową 859
- 3. Prawne zabezpieczenia spłaty kredytu w przypadku przekształcenia spółki 860

Rozdział 9

Łączenie się spółek handlowych 861

- 1. Skutki majątkowe łączenia się spółek handlowych 861
- 2. Łączenie się z udziałem spółek kapitałowych 863
- 3. Łączenie się z udziałem spółek osobowych 863

Rozdział 10

Podział spółek handlowych 864

Część XII

Utrata bytu prawnego przez dłużnika banku

Rozdział 1

Śmierć kredytobiorcy lub pożyczkobiorcy 869

- 1. Sytuacja banku i spadkobierców w przypadku śmierci dłużnika 869
 - 1.1. Wprowadzenie 869
 - 1.2. Umowa kredytu udzielonego konsumentowi 870
 - 1.3. Umowa kredytu udzielonego przedsiębiorcy 871
 - 1.4. Umowa pożyczki 872
 - 1.4.1. Pożyczka udzielona konsumentowi 872
 - 1.4.2. Pożyczka udzielona przedsiębiorcy 874
- 2. Nabycie spadku 874
 - 2.1. Chwila nabycia spadku 874

40 Spis treści

- 2.2. Oświadczenia spadkobierców dotyczące spadku 875
 - 2.2.1. Zdolność do dziedziczenia 875
 - 2.2.2. Spadek i dziedziczenie 876
- 2.3. Udowodnienie praw wynikających z dziedziczenia 877
- 2.4. Charakter odpowiedzialności za długi spadkowe 877
- 2.5. Rozmiar odpowiedzialności spadkobierców 879
- 2.6. Spłata kredytu przez spadkobierców 879
 - 2.6.1. Przyjęcie spadku 879
 - 2.6.2. Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza 880
- 2.7. Dopuszczalność przejęcia albo przystąpienia do długu przez spadkobierców 881
- 2.8. Możliwość udzielenia spadkobiercom kredytu na spłatę kredytu udzielonego spadkodawcy 882
- 3. Wpływ śmierci kredytobiorcy na prawne zabezpieczenia 882
- 4. Zarząd sukcesyjny przedsiębiorstwem osoby fizycznej 884
 - 4.1. Wprowadzenie 884
 - 4.2. Przedsiębiorstwo w spadku 884
 - 4.3. Właściciel przedsiębiorstwa w spadku 885

- 4.4. Prowadzenie przedsiębiorstwa w spadku od chwili śmierci przedsiębiorcy 887
- 4.5. Ustanowienie zarządu sukcesyjnego przez przedsiębiorcę za życia 888
- 4.6. Powołanie zarządcy sukcesyjnego 888
- 4.7. Powołanie zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy 889
- 4.8. Prowadzenie przedsiębiorstwa w spadku przez zarządcę sukcesyjnego 890
- 4.9. Wygaśnięcie zarządu sukcesyjnego 891
- 4.10. Przejęcie zezwoleń 892

Rozdział 2

Rozwiązanie spółki cywilnej 893

- 1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki 893
- 2. Umowne rozwiązanie spółki 894
 - 2.1. Przyczyny rozwiązania umowy spółki 894
 - 2.2. Domniemanie trwania spółki cywilnej 894
 - 2.2.1. Przedłużenie umowy 894
 - 2.2.2. Udzielenie kredytu lub pożyczki 895
 - 2.2.3. Skutki rozwiązania spółki 895
- 3. Zarząd sukcesyjny w przypadku śmierci wspólnika spółki cywilnej 896
 - 3.1. Wprowadzenie 896
 - 3.2. Wykonywanie praw spadkobierców wspólnika przez zarządcę sukcesyjnego w przypadku zastrzeżenia wejścia spadkobierców do spółki 897
 - 3.3. Wykonywanie praw spadkobierców wspólnika przez zarządcę sukcesyjnego w przypadku niezastrzeżenia wejścia spadkobierców do spółki 897
 - 3.4. Rozwiązanie spółki cywilnej w następstwie pozostania w niej jednego wspólnika 898
 - 3.5. Przejęcie zezwoleń 898

Rozdział 3

Rozwiązanie i likwidacja spółki osobowej 899

- 1. Rozwiązanie i likwidacja spółki jawnej 899
 - 1.1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki jawnej (art. 58 k.s.h.) 899
 - 1.2. Umowne rozwiązanie spółki jawnej 899
 - 1.2.1. Przyczyny rozwiązania spółki jawnej 899
 - 1.2.2. Utrzymanie spółki jawnej pomimo wystąpienia przyczyn jej rozwiązania 900
 - 1.2.2.1. Przedłużenie umowy spółki jawnej (art. 59 k.s.h.) 900
 - 1.2.2.2. Kontynuacja spółki jawnej (art. 64 k.s.h.) 900
 - 1.2.3. Udzielenie kredytu lub pożyczki 901
 - 1.3. Likwidacja spółki jawnej 901
 - 1.3.1. Wszczęcie likwidacji 901
 - 1.3.2. Udzielenie kredytu spółce w likwidacji 902
 - 1.3.3. Skutki likwidacji spółki jawnej 902
 - 1.3.3.1. Spłata zobowiązań spółki 902
 - 1.3.3.2. Wpływ likwidacji spółki jawnej na umowę kredytu 903
 - 1.3.4. Zakończenie likwidacji 904
 - 1.4. Ogłoszenie upadłości spółki jawnej (art. 85 k.s.h.) 904

42 Spis treści

- 2. Rozwiązanie i likwidacja spółki partnerskiej 905
- 3. Rozwiązanie i likwidacja spółki komandytowej 905
- 4. Rozwiązanie spółki komandytowo-akcyjnej 906

Rozdział 4

Rozwiązanie i likwidacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 907

1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 270 k.s.h.) 907
2. Umowne przyczyny rozwiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 909
3. Możliwość zapobieżenia rozwiązaniu spółki (art. 273 k.s.h.) 909
4. Likwidacja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 910
5. Udzielenie kredytu spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji 911
6. Skutki likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 912
 - 6.1. Spłata zobowiązań spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 912
 - 6.2. Wpływ likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na umowę kredytu i prawne zabezpieczenia 913
 - 6.3. Zakończenie likwidacji 914
 - 6.4. Ukończenie postępowania upadłościowego (art. 289 k.s.h.) 915

Rozdział 5

Rozwiązanie i likwidacja spółki akcyjnej 916

1. Ustawowe przyczyny rozwiązania spółki akcyjnej (art. 459 k.s.h.) 916
2. Umowne przyczyny rozwiązania spółki akcyjnej 917
3. Możliwość zapobieżenia rozwiązaniu spółki akcyjnej (art. 460 k.s.h.) 918
4. Likwidacja spółki akcyjnej 918
5. Udzielenie kredytu spółce akcyjnej w likwidacji 919
6. Skutki likwidacji spółki akcyjnej 920
 - 6.1. Spłata zobowiązań spółki akcyjnej 920
 - 6.2. Wpływ likwidacji spółki akcyjnej na umowę kredytu i prawne zabezpieczenia 921
 - 6.3. Zakończenie likwidacji 922
 - 6.4. Ukończenie postępowania upadłościowego (art. 477 k.s.h.) 923

Spis treści 43

Część XIII

Upadłość i restrukturyzacja dłużnika banku

Rozdział 1

Upadłość dłużnika banku 927

1. Ogólne zasady postępowania upadłościowego 927
2. Podstawa ogłoszenia upadłości (art. 10–13 pr. up.) 928
3. Zdolność upadłościowa (art. 5 i 6 pr. up.) 928
4. Wszczęcie postępowania upadłościowego (art. 18–35 pr. up.) 929
5. Podmioty uprawnione do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 20 i 21 pr. up.) 931
6. Oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 12a–13 pr. up.) 934
7. Ogłoszenie upadłości (art. 51–54b pr. up.) 934
8. Zgłoszenie i ustalenie wierzytelności (art. 236–266 pr. up.) 935
9. Zgromadzenie wierzycieli (art. 191–200 pr. up.) 936
10. Rada wierzycieli (art. 201–213 pr. up.) 936
11. Zgłoszenie i ustalenie wierzytelności (art. 236–266 pr. up.) 938
12. Skutki ogłoszenia upadłości 938
 - 12.1. Zasady ogólne 938
 - 12.2. Skutki ogłoszenia upadłości co do majątku upadłego (art. 57 pr. up.) 939
 - 12.3. Wpływ ogłoszenia upadłości na zobowiązania upadłego (art. 91 pr. up.) 940
 - 12.4. Wpływ ogłoszenia upadłości na prawne zabezpieczenia 941
 - 12.4.1. Weksel własny *in blanco* i poręczenie wekslowe 941
 - 12.4.2. Poręczenie 942
 - 12.4.3. Gwarancja bankowa 943
 - 12.4.4. Przystąpienie do długu 944
 - 12.4.5. Przelew wierzytelności (cesja) 944

- 12.4.6. Przewłaszczenie na zabezpieczenie 945
- 12.4.7. Zastaw 946
- 12.4.8. Zabezpieczenia finansowe 947
- 12.4.9. Hipoteka 948
- 12.5. Wpływ ogłoszenia upadłości na stosunki majątkowe małżeńskie upadłego 950
- 13. Likwidacja masy upadłościowej 952
- 14. Układ w upadłości 954

44 *Spis treści*

- 15. Umorzenie postępowania upadłościowego (art. 361–372 pr. up.) 955
- 16. Uprawnienia banku wierzyciela 956
- 17. Uprawnienia upadłego 957

Rozdział 2

Upadłość osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej – tzw. upadłość konsumencka (art. 491₁–491₂₄ pr. up.) 959

- 1. Ogólne zasady konsumenckiego postępowania upadłościowego 959
- 2. Podstawa ogłoszenia upadłości 960
- 3. Zdolność upadłościowa (art. 491₁ ust. 1 pr. up.) 960
- 4. Wszczęcie postępowania upadłościowego 961
- 5. Podmioty uprawnione do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości konsumenckiej (art. 20 pr. up.) 963
- 6. Ogłoszenie upadłości konsumenckiej 963
- 7. Likwidacja masy upadłości 965
 - 7.1. Plan spłaty wierzycieli 965
 - 7.2. Okres spłaty zobowiązań 965
 - 7.3. Odmowa ustalenia planu spłaty 966
 - 7.4. Umorzenie zobowiązań upadłego 967
 - 7.5. Skutki planu spłaty wierzycieli dla prawnych zabezpieczeń 967
 - 7.6. Czynności prawne upadłego w okresie wykonywania planu spłaty wierzycieli (art. 491₁₈ pr. up.) 968
 - 7.7. Wykonanie planu spłaty wierzycieli (art. 491₂₁ pr. up.) 969
- 8. Układ w upadłości (art. 491₂₂ pr. up.) 970

Rozdział 3

Układ zawarty na zgromadzeniu wierzycieli przez osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej (art. 491₂₅–491₃₈ pr. up.) 971

Rozdział 4

Restrukturyzacja dłużnika banku 974

- 1. Podstawowe zasady postępowania restrukturyzacyjnego 974
 - 1.1. Podstawy i warunki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego (art. 1–13 pr. rest.) 974
 - 1.2. Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego 976
 - 1.2.1. Wniosek restrukturyzacyjny 976

Spis treści **45**

- 1.2.2. Uczestnicy postępowania restrukturyzacyjnego 977
- 1.2.3. Spis wierzytelności 979
- 1.3. Zakończenie postępowania restrukturyzacyjnego 981
- 2. Postępowanie układowe 982
 - 2.1. Zawarcie układu 982
 - 2.2. Skutki układu 984
 - 2.3. Uchylenie i wygaśnięcie układu 986
 - 2.4. Układ częściowy 986
- 3. Postępowanie o zatwierdzenie układu 987
- 4. Przyspieszone postępowanie układowe 987
- 5. Postępowanie sanacyjne 988
- 6. Uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości 990

Rozdział 5

Krajowy Rejestr Zadłużonych 991

Rozdział 6

Publiczna sprzedaż wierzytelności banku 993

Część XIV

Dochodzenie roszczeń przez banki w przypadku niespłacenia należności w terminie ustalonym w umowie

Rozdział 1

Postępowanie banku w przypadku niespłacenia kredytu w umownym terminie spłaty 997

1. Ogólne zasady postępowania banku 997
 2. Odsetki za opóźnienie 997
 3. Wezwanie do spłaty kredytu 999
 - 3.1. Opóźnienie w spłacie kredytu 999
 - 3.2. Powiadomienie osób, które są dłużnikami banku z tytułu zabezpieczeń 1001
 4. Restrukturyzacja zadłużenia 1003
 - 4.1. Rodzaje restrukturyzacji zadłużenia 1003
 - 4.2. Restrukturyzacja zadłużenia a prawne zabezpieczenia spłaty kredytu 1005
- 46** *Spis treści*
- 4.3. Restrukturyzacja w przypadku nieposiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej 1007
 - 4.3.1. Warunki restrukturyzacji 1007
 - 4.3.2. Szczególny sposób zabezpieczenia 1008
 5. Zmiana albo wypowiedzenie umowy kredytu 1010
 6. Zaspokojenie roszczeń banku z tytułu niespłaconego kredytu 1011
 - 6.1. Potrącenie 1011
 - 6.2. Sposoby zaspokojenia roszczeń banku 1012
 7. Tworzenie rezerw 1012

Rozdział 2

Dochodzenie przez bank roszczeń na drodze postępowania egzekucyjnego 1015

1. Tytuł wykonawczy 1015
 - 1.1. Tytuł egzekucyjny 1015
 - 1.2. Rodzaje tytułów egzekucyjnych 1016
 - 1.2.1. Wyrok sądu 1016
 - 1.2.2. Postępowanie w sprawach gospodarczych 1017
 - 1.2.3. Nakaz zapłaty 1018
 - 1.2.3.1. Postępowanie nakazowe 1018
 - 1.2.3.2. Postępowanie upominawcze 1019
 - 1.2.4. Postępowanie uproszczone 1019
 - 1.2.5. Elektroniczne postępowanie upominawcze 1020
 - 1.2.6. Wyrok sądu polubownego (arbitrażowego) 1020
 - 1.3. Klauzula wykonalności 1021
2. Wszczęcie sądowego postępowania egzekucyjnego 1023
 - 2.1. Wniosek o wszczęcie egzekucji 1023
 - 2.2. Uczestnicy postępowania egzekucyjnego 1024
 - 2.2.1. Podmioty uczestniczące w postępowaniu egzekucyjnym 1024
 - 2.2.2. Spółka cywilna 1025
 - 2.2.3. Spółki handlowe osobowe 1025
 - 2.2.4. Osoby prawne 1026
 - 2.2.5. Członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością 1026
 - 2.2.6. Dłużnik pozostający w związku małżeńskim 1027
 - 2.2.7. Spadkobierca 1028
 - 2.2.8. Zastawnik (art. 805¹ k.p.c.) 1028
 - 2.2.9. Zmiana dłużnika po powstaniu tytułu egzekucyjnego 1029
 3. Uprawnienia i obowiązki komornika, banku, dłużnika i osób trzecich 1030

- 3.1. Uprawnienia i obowiązki komornika 1030
- 3.2. Prawa i obowiązki dłużnika 1032
- 3.3. Prawa i obowiązki banku (wierzyciela) 1033
- 3.4. Prawa osób trzecich 1035
- 3.5. Środki odwoławcze przysługujące stronom w postępowaniu egzekucyjnym 1035
 - 3.5.1. Skarga na czynności komornika 1035
 - 3.5.2. Zastrzeżenia i zarzuty 1036
 - 3.5.3. Zażalenie na postanowienie sądu 1036
- 4. Sposoby egzekucji 1040
 - 4.1. Zagadnienia wstępne 1040
 - 4.2. Egzekucja z ruchomości (art. 864–869 k.p.c.) 1040
 - 4.3. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę i ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego (art. 880–888 k.p.c.) 1043
 - 4.4. Egzekucja z rachunków bankowych (art. 889–894 k.p.c.) 1044
 - 4.5. Egzekucja z innych wierzytelności (art. 895–912 k.p.c.) 1047
 - 4.5.1. Zajęcie wierzytelności 1047
 - 4.5.2. Egzekucja z wierzytelności zabezpieczonej przez wpis w księdze wieczystej, poręczeniem, zastawem lub zastawem rejestrowym (art. 897–900 k.p.c.) 1048
 - 4.5.3. Egzekucja z wierzytelności związanej z posiadaniem dokumentu 1051
 - 4.5.4. Egzekucja z wierzytelności o wydanie rzeczy 1051
 - 4.6. Egzekucja z innych praw majątkowych (art. 909–912 k.p.c.) 1052
 - 4.6.1. Ogólne zasady prowadzenia egzekucji 1052
 - 4.6.2. Zajęcie praw przysługujących na wypadek wystąpienia ze spółki cywilnej lub jej rozwiązania 1054
 - 4.6.3. Egzekucja z udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 911₃–911₇ k.p.c.) 1055
 - 48** *Spis treści*
 - 4.6.4. Egzekucja z akcji (art. 911₃–911₇ k.p.c.) 1056
 - 4.6.5. Egzekucja z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku (art. 911₈ k.p.c.) 1057
 - 4.6.6. Egzekucja z praw własności przemysłowej (art. 910₁ k.p.c.) 1058
 - 4.7. Wyjawienie majątku (art. 913–920 k.p.c.) 1059
 - 4.8. Egzekucja z nieruchomości (art. 921–1013 k.p.c.) 1060
 - 4.8.1. Ogólne zasady 1060
 - 4.8.2. Zajęcie (art. 923–941 k.p.c.) 1061
 - 4.8.3. Opis i oszacowanie (art. 942–960 k.p.c.) 1063
 - 4.8.4. Obwieszczenie o licytacji 1064
 - 4.8.5. Licytacja (art. 962–986 k.p.c.) 1065
 - 4.8.6. Przybicie (art. 987–997 k.p.c.) 1066
 - 4.8.7. Przesądzenie własności (art. 998–1003 k.p.c.) 1067
 - 4.8.8. Udzielenie kredytu na nabycie nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego 1069
 - 4.8.8.1. Możliwość udzielenia kredytu 1069
 - 4.8.8.2. Udzielenie kredytu na zakup nieruchomości bezpośrednio od jej właściciela 1070
 - 4.8.8.3. Udzielenie kredytu na zakup nieruchomości na licytacji 1072
 - 4.8.8.4. Hipoteka na rzecz banku-kredytodawcy 1075
 - 4.9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości i użytkowania wieczystego (art. 1004–1013 k.p.c.) 1076
 - 4.10. Uproszczona egzekucja z nieruchomości

(art. 1013₁–1013₆ k.p.c.) 1077

4.11. Egzekucja ze statków morskich (art. 1014–1022 k.p.c.) 1078

5. Egzekucja przeciwko przedsiębiorcom (art. 1061 k.p.c.) 1078

6. Egzekucja z udziałem Skarbu Państwa (art. 1060 k.p.c.) 1079

7. Podział sumy uzyskanej z egzekucji (art. 1023–1040₁ k.p.c.)

– zasady ogólne 1079

8. Zabieg egzekucji sądowej i administracyjnej

(art. 773–773₂ k.p.c.) 1082

9. Zawieszenie i umorzenie sądowego postępowania

egzekucyjnego (art. 818–828 k.p.c.) 1083

Spis treści **49**

9.1. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego

(art. 818–821₁ k.p.c.) 1083

9.2. Wstrzymanie czynności egzekucyjnych (art. 822 k.p.c.) 1084

9.3. Umorzenie postępowania egzekucyjnego

(art. 824–827 k.p.c.) 1085

9.4. Bezskuteczność egzekucji 1087

10. Postępowanie zabezpieczające (art. 730–752₆ oraz 754₁ k.p.c.) 1088

11. Ograniczenia egzekucji (art. 829–839 k.p.c.) 1092

12. Powództwa przeciwegzekucyjne 1095

13. Opłaty za czynności egzekucyjne 1096

Rozdział 3

Roszczenia pauliańskie (art. 527–534 k.c.) 1097

Rozdział 4

Żądanie uznania umowy za bezskuteczną (art. 59 k.c.) 1099

Część XV

Tezy wybranych orzeczeń do części III, IV, V, VI, VIII

i IX rozdział 1

1. Regulaminy i instrukcje bankowe 1103

2. Zdolność kredytowa 1105

3. Umowa kredytu 1108

3.1. Zawarcie umowy kredytu i jej treść 1108

3.2. Kredyt w walucie obcej, indeksowany i denominowany 1117

3.3. Wykorzystanie kredytu 1134

3.4. Spłata kredytu 1135

3.5. Nieważność umowy kredytu, jej wypowiedzenie
i wygaśnięcie 1138

3.6. Odsetki i prowizje 1149

3.7. Różne 1155

3.8. Oszustwo kredytowe 1156

4. Umowa pożyczki 1159

4.1. Zawarcie umowy 1159

4.2. Istota umowy pożyczki 1161

4.3. Wydanie przedmiotu pożyczki 1166

50 *Spis treści*

4.4. Termin zwrotu 1170

4.5. Odsetki 1175

4.6. Różne 1176

5. Kredyty i pożyczki udzielone kilku podmiotom 1177

6. Podpisanie umowy w imieniu banku 1181

7. Promesy 1182

8. Gwarancje bankowe 1183

8.1. Cechy charakterystyczne gwarancji 1183

8.1.1. Ogólne 1183

8.1.2. Gwarancja jako umowa 1185

8.1.3. Gwarancja jako umowa jednostronnie
zobowiązująca 1186

8.1.4. Abstrakcyjność gwarancji 1187

8.1.5. Nieakcesoryjność gwarancji 1188

8.1.6. Umowa o charakterze losowym 1191

8.1.7. Odpłatność umowy gwarancyjnej	1191
8.2. Przedmiot gwarancji	1192
8.3. Odpowiedzialność gwaranta	1193
8.3.1. Obowiązek zapłaty kwoty gwarancyjnej	1193
8.3.2. Przesłanki odpowiedzialności gwaranta	1197
8.3.3. Odmowa zapłaty kwoty gwarancyjnej	1198
8.3.4. Termin ważności gwarancji	1201
8.4. Przedawnienie roszczeń z gwarancyjnej	1201
8.5. Gwarancje wadialne	1202
9. Faktoring	1212
10. Konsorcjum	1223
Bibliografia	1233